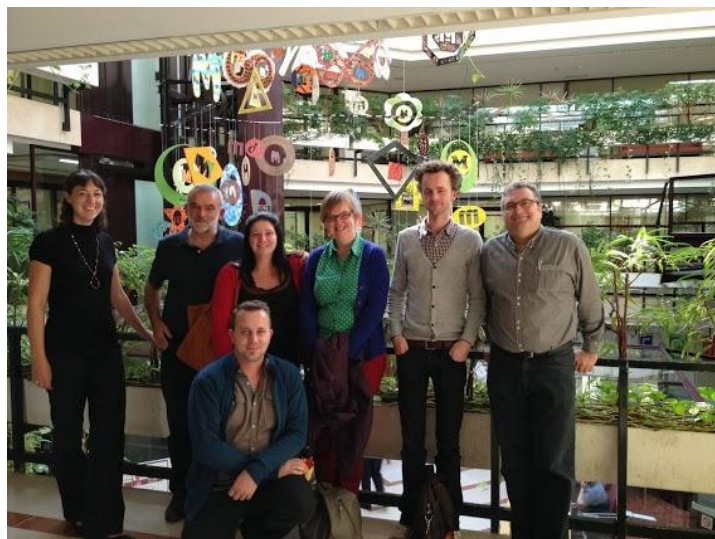

Verslaggeving zending in het kader van het samenwerkingsakkoord tussen Catalonië en Vlaanderen.

Barcelona, 11-15 november 2013
Erkenning van het jeugdwerk

Samenstelling van de delegatie

- Inge Heylen, iheylen@arktos.be, verantwoordelijke Akira (ontmoetingshuis van Arktos vzw voor Turnhoutse jongeren), Herentalsstraat 55, 2300 Turnhout, tel: 014 42 79 77
- Jonas van Esch, jonas@mooss.org, stafmedewerker Mooss, Vaartkom 4, 3000 Leuven, tel: 016 65 94 65
- Gijs leven, gijs.ieven@ambrassade.be, stafmedewerker De Ambrassade, Leopoldstraat 25, 1000 Brussel, tel: 02 551 13 50
- Ann Vandenbussche, ann.vandenbussche@cjsm.vlaanderen.be, adjunct van de directeur Afdeling Jeugd, Arenberggebouw, Arenbergstraat 9, 1000 Brussel, tel: 02 553 06 54

1. Chronologische beschrijving van de bezoeken

11 november 2013

12u Aankomst in Barcelona, check-in en lunch.

15u General Direction of Youth / Catalan Youth Agency (ACJ)

C/ Calàbria, 147
08015 Barcelona
T (34) 93 483 83 21
<http://www.gencat.cat/joventut>
email: smolins@gencat.cat

Gesprekspartners:

- Sara MOLINS, verantwoordelijke internationaal jeugdbeleid Catalaans Agentschap Jeugd.
  - Albert LOPEZ, medewerker Algemene directie Jeugd – regioverantwoordelijke Barcelona.
- Deze twee personen zullen ons tijdens het volledige bezoek begeleiden.

Als algemene inleiding staan Sara en Albert stil bij de staatsstructuur van Spanje en Catalonië en het Catalaans jeugdbeleid.

Spanje versus Catalonië

Na het Franco-regime werd in 1978 de huidige grondwet van Spanje van kracht. In de grondwet is het recht voor nationaliteiten en regio's opgenomen. Dit recht werd geconcretiseerd toen Spanje werd opgedeeld in 17 regio's. Drie regio's werden erkend als historische regio's omwille van hun geschiedenis, cultuur en taal. Het gaat om Catalonië, Galicië en Baskenland (Euskadi).

Deze drie regio's hebben het statuut van autonome regio. Ten opzichte van de andere Spaanse regio's beschikken ze over exclusieve bevoegdheden en over een eigen parlement en regering.

In 1982 kreeg het autonoom statuut van Catalonië verder vorm en werd het Catalaans erkend als "coöfficiële" taal. In 2006 aanvaardde de Spaanse regering een nieuw statuut.

Wat de bevoegdheidsverdeling betreft tussen de Spaanse en Catalaanse overheid, zijn er 3 soorten bevoegdheden:

1. Exclusieve bevoegdheden: bevoegdheden die de Spaanse overheid integraal overdroeg aan Catalonië. Voorbeelden hiervan zijn cultuur, jeugd, toerisme, openbare werken, transport en sociale zekerheid.
2. Gedeelde bevoegdheden: bevoegdheden die zowel door de Spaanse als de Catalaanse overheid worden opgenomen. Voorbeelden hiervan zijn financiën, onderwijs, gezondheid en justitie.
3. Uitvoerende bevoegdheden: bevoegdheden die Catalonië moet uitvoeren in naam van de Spaanse staat. Voorbeelden hiervan zijn het gevangeniswezen, werk en musea.

Nog enkele cijfers: in Catalonië wonen 7,5 miljoen mensen waarvan 1,4 miljoen jongeren (tussen de 15 en 29 jaar). Dit is 20,4% van de totale bevolking.

In de stad Barcelona wonen ruim 1,6 miljoen mensen en de metropool Barcelona heeft een inwoneraantal van 5 miljoen mensen.

Bestuurlijk is Catalonië ingedeeld in 4 provincies, 41 "Comarques" en 912 gemeenten.

Tijdens ons bezoek valt op hoe sterk de roep naar meer autonomie leeft binnen Catalonië. Enkele voorbeelden:

- *de stad hangt vol met vlaggen die afwijken van de "officiële" Catalaanse vlag die de Spaanse overheid gebruikt;*
- *er is in die week veel te doen over een beslissing van de Spaanse overheid om de autonomie inzake onderwijs terug te schroeven (oa via het terug verplichten van het gebruik van Spaans binnen het onderwijs);*
- *er ontstaan met onze gesprekspartners een aantal discussies over "eigen nationaliteit". Er wordt hierbij expliciet ook gevraagd naar de situatie in Vlaanderen omdat men immers gelijkenissen ziet: aantal inwoners, welvarende regio en het streven naar onafhankelijkheid dat op de politieke agenda wordt geplaatst.*
- *in de stad vindt men affiches/borden met de eis voor een referendum over volledige autonomie (nvdr ondertussen blijkt dat dit referendum er ook zal komen).*

Catalaans jeugdbeleid

Zoals hierboven vermeld is “jeugdbeleid” een exclusieve bevoegdheid van Catalonië. Dit wil echter niet zeggen dat de Spaanse overheid geen beleid rond kinderen en jongeren ontwikkelt. Gezien niet elke regio beschikt over de bevoegdheid “jeugd” en gezien de overgedragen bevoegdheid niet volledig is (bv. internationaal jeugdbeleid) wordt er vanuit Madrid ook initiatieven genomen. De Catalaanse overheid dient dan ook hiermee nog rekening te houden.

De directie Jeugd bevindt zich binnen het ministerie “Sociaal zaken en familie”. De directie heeft als opdracht het promoten, ontwikkelen en coördineren van het Catalaans jeugdbeleid. Het Catalaans jeugdbeleid is sterk gedecentraliseerd: de directie Jeugd beschikt over 5 regionale centra en de jeugddiensten in de Comarques zijn belangrijke draaischijven voor de uitbouw van een lokaal jeugdbeleid.

De projecten die we bezoeken situeren zich allemaal in de regio van Barcelona (stad en omgeving).

Er staan 2 soorten bezoeken op het programma: enerzijds bezoek aan organisaties die kadervorming organiseren, anderzijds organisaties die werken met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en die doorheen hun werking jongeren willen empoweren.

De organisaties die kadervorming organiseren, zijn organisaties die activiteiten aanbieden in de vrije tijd aan kinderen (vanaf 6 jaar) en jongeren (tot 30 jaar). Het palet aan kadervormingsorganisaties is ruim (zie ook verder) maar de meeste organisaties zijn jeugdbewegingen en de Esplai.

De Esplai zijn buurtgerichte vrijwilligersorganisaties. Ze organiseren educatieve en vrijetijdsactiviteiten voor kinderen en jongeren. In Catalonië zijn er 61 Esplai-groepen met een totaal van 14 000 leden.

16u30 Visit to Casal dels Infants Acció Social als Barris

C/ Junta de Comerç, 16. 08001 Barcelona

T (34) 93 317 00 13

<http://www.casaldelsinfants.org/>

Gesprekspartner:

Enric CANET, directeur stedelijke projecten

De werking werd een 30 jaar geleden opgericht in de wijk “Raval”. De wijk is een historische buurt die centraal gelegen is binnen Barcelona. Er wonen ongeveer 200.000 mensen in deze buurt. Van oudsher is deze wijk een trekpleister geweest voor maatschappelijk kwetsbaren (generatie-armen, immigranten). Hoewel de wijk meer en meer toeristen aantrekt door de gunstige ligging, blijft het een wijk waar heel wat mensen moeten vechten om te overleven. Anno 2013 wonen er nog steeds heel veel generatie-armen en immigranten die met de immigratiegolf in de jaren '90 zijn blijven hangen. Vanaf 2010 zijn er ook heel zwart Afrikanen die via de Canarische eilanden vluchten naar Europa, komen wonen alsook mensen die slachtoffer werden van de economische crisis.

De werking werd oorspronkelijk opgericht om kinderen te stimuleren om naar school te gaan. Er werden toen gezondheidsprojecten en vrijetijdsprojecten opgezet.

Momenteel is het aanbod van de werking veel uitgebreider. Er zijn nog steeds vrijetijdsprojecten maar daarnaast ook:

- een buurtwerking (die vanuit de 5 buurthuizen vorm krijgt)
- een werking voor moeders (en kinderen tot 3 jaar)
- een arbeidstrajectbegeleiding voor jongeren
- een onderwijspakket (taalonderwijs en sociale vaardigheden).

De twee prioritaire werkingen zijn momenteel de werking voor moeders én de begeleiding van jongeren tussen de 12-16 jaar. De heer Canet stelt duidelijk dat men de kaart kiest voor de 12-16 jarigen om hen het nodige toekomstperspectief te kunnen bieden. Jongeren met schoolachterstand worden intensief begeleid. Men richt zich hierbij niet enkel op de jongere maar men betreft ook de familie en school. Om de jongeren te bereiken, zijn de vrijetijdsactiviteiten vaak een opstap.

Gemiddeld komen 120 kinderen en jongeren dagelijks langs voor de vrijetijdsactiviteiten. Een 50 à 60 krijgen dagelijks bijles. Jongeren die langskomen krijgen ook eten en drinken. Voor de oudere jongeren worden er ook opleidingen gegeven. De opleidingen elektriciteit zijn door het departement onderwijs erkend. Daarnaast geeft men ook horeca-opleidingen (kelner en kamermeisje). 40% van de jongeren die de opleiding hebben gevolgd, vinden een job.

In totaal bereikt men op jaarbasis een 6000 kinderen en jongeren.

Tot in 1983 werkte de Casal des Infants enkel met vrijwilligers. Momenteel zijn er 120 personen die een contract hebben (voornamelijk deeltijds) en 800 vrijwilligers. Er zijn drie mensen die de vrijwilligers begeleiden. Mensen die als vrijwilliger wensen actief te zijn binnen de werking, worden eerst geïnterviewd om zo te kunnen uitmaken of zij zich achter de visie van de werking staan. Daarna krijgt elke nieuwe vrijwilliger een introductiepakket en wordt hij/zij begeleid gedurende een periode.

Het beschikbare budget van Casal des Infants bedraagt 5 miljoen euro. Tot voor de economische crisis kwamen de inkomsten voor 50% van de overheid (Spaanse en Catalaanse overheid) en 50% uit de privé (structurele ondersteuning bv. via banken en giften). Het percentage vanuit de overheid is momenteel teruggevallen naar 35%. Dit betekent dat de werking op zoek moet gaan naar meer privé-middelen. Om daar werk van te maken heeft de vereniging 2 teams: 1 team (met 2 personen) richt zich naar overheden en grote donateurs, een ander team (5 personen) richt zich naar individuen, bedrijven en scholen.

12 november 2013

9u30 General Direction of Youth / Catalan Youth Agency (ACJ)

C/ Calàbria, 147
08015 Barcelona
T (34) 93 483 83 21
<http://www.gencat.cat/joventut>
email: smolins@gencat.cat

Gesprekspartner:

Johan GIRALT, verantwoordelijke bij de Algemene directie Jeugd voor de kadervormingsscholen voor monitoren.

De ganse voormiddag staat in het teken van de geschiedenis van de kadervorming in het jeugdwerk in Spanje, met focus op Catalonië.

De heer Giralt start met een historisch overzicht:

- 1920: ontstaan van eerste kampen voor kinderen (jongens en meisjes), gericht op kinderen in slechte levensomstandigheden, gericht op gezondheid. Focus is het buitenleven. Hier vinden ook de jeugdbewegingen hun oorsprong;
- 1936-1939: Spaanse burgeroorlog;
- 1939: start dictatuur Franco. Er mag slechts 1 jeugdbeweging zijn, de werking wordt opgelegd van bovenuit;
- 1960: de jeugdbewegingen, ontstaan voor de burgeroorlog, krijgen terug ademruimte, weliswaar onder de koepel van de katholieke kerk;
- 1970: erkenning van de eerste 'kadervormingsscholen';
- 1975: exit Franco;
- 1977: eerste democratische gemeentebesturen;
- 1980: oprichting Catalaanse overheid. Catalonië krijgt de exclusieve bevoegdheid over jeugd;
- 1981: oprichting Algemene directie Jeugd en de inwerkingtreding van een reglement voor opleiding monitoren dat de praktijken die al langer bestaan bevestigt en formaliseert;
- 1982: eerste erkenning school voor kadervorming en ontstaan van overheidsscholen (deze bestaan ondertussen niet meer);
- 1985: op het niveau van 5 regio's binnen Catalonië worden vormingsprogramma's erkend;
- 1987: herwerking reglement kadervormingsscholen;
- 1990: naast overheidsscholen ontstaan er ook kadervormingsscholen bij verenigingen;
- 1995: nieuwe bepalingen op inhoudelijk vlak;

- 1999: inrichting van een universitaire opleiding “maatschappelijke opvoeding”;
- 2003: oprichting Adviesraad voor opvoeding in de vrije tijd. Deze raad is samengesteld uit mensen uit de Algemene directie Jeugd (overheid), vertegenwoordigers van acht kadervormingsscholen (zes vaste en twee variabele plaatsen per jaar). Ze nemen de beslissing inzake de erkenning van de kadervormingsscholen en de vormingsprogramma’s. De adviesraad vergadert in principe 4 keer per jaar. Uiteindelijke beslissingen worden altijd op het niveau van de algemene directie Jeugd genomen. Momenteel zijn er in totaal 31 kadervormingsscholen, waarvan 18 in Barcelona. Elke school heeft een basisopleiding en eigen aanvullende opleidingen.
- 2004: start van grote hervormingsbeweging n.a.v. initiatief van het instituut voor beroepskwalificaties
- 2005: CAO educatieve vrijetijdsbesteding op niveau van Catalonië;
- 2007: CAO educatieve vrijetijdsbesteding op nationaal niveau;
- 2011: Koninklijk Besluit over het diploma “hoofdmonitor” (niveau boven monitor);
- 2012: hervorming, opgestart in 2004, wordt afgerond. Er is nu een opsplitsing in opleidingen:
  1. Beroepsopleidingen (cf. VDAB) (beleidsdomein werk)
  2. Reguliere opleidingen (cf. hogeschool) (beleidsdomein onderwijs)
  3. Kadervormingsscholen (v.a. 18 jaar) (beleidsdomein jeugd)

Het attest van monitor kan dus op drie verschillende manieren verkregen worden. De complementariteit tussen de systemen is beperkt. Vanuit de beroepsopleidingen en reguliere opleidingen kan je switchen naar jeugdwerk, maar (nog) niet omgekeerd. De hervorming van de kadervorming nam acht jaar in beslag en werd vastgelegd in een Koninklijk Besluit.

De nieuwe regeling startte op 1 oktober 2013.

De kadervormingsscholen kregen een periode van 4 maanden om zich aan te passen aan de nieuwe normen.

De grootste veranderingen tussen het oude en nieuwe systeem zijn enerzijds de invoering van het competentiegericht werken en anderzijds de praktische aanpassingen (uren, toelatingsvoorwaarden, online-systeem).

Attest Monitor	Oud systeem	Nieuw systeem
Toelatingsvoorwaarden	Min. 18 jaar + ervaring	Min. 18 jaar
Aantal uren traject	275	310
Aantal uren cursus	125	150 (1/3 kan online)
Aantal uren stage	150	160
Attest Hoofdmonitor	Oud systeem	Nieuw systeem
Toelatingsvoorwaarden	Attest Monitor + min. 23 j + ervaring	Min. 18 jaar
Aantal uren traject	370	410
Aantal uren cursus	170	290
Aantal uren stage	200	120

Een zeer boeiende voormiddag! De heer Canet is een vat vol ervaring en geeft eerlijk zijn verhaal weer over de hervorming en de nieuwe structuur. Over de grenzen kijken, laat je ook nadenken over de eigen situatie. Een traject voor monitor omvat momenteel in Vlaanderen 60u cursus en 60u stage, voor hoofdmonitor 30u cursus en 60u stage... Voor het verwerven van een attest kan je in Vlaanderen ook enkel terecht in jeugdverenigingen. Linken naar onderwijs en tewerkstelling worden niet gelegd. Voor alle duidelijkheid: in Catalonië worden monitoren ook ruimer ingezet dan in het jeugdwerk. Eenmaal het attest van monitor kan je bijvoorbeeld ook ingeschakeld worden in de middagopvang in scholen of als begeleider in de kinderopvang.

16u CAE Formació I serveis Socioculturals
 Contactgegevens:

Plaça del Milcentenari s/n – 08241 Manresa
<http://www.elcae.org>
cae@elcae.org

Gesprekspartner:
Ignasi MONCUNILL, directeur en coördinator

De CAE is ontstaan in 1987 vanuit de gemeente die daarmee een vraag van heel wat monitoren uit de regio beantwoordde. Zij wilden namelijk in hun eigen regio opleidingen kunnen volgen. De CAE voorziet dus vorming voor alle jeugdverenigingen uit de regio. Hierbij is ze zeer streekgebonden (centraal Catalonië) maar niet jeugdvereniging-gebonden. Zeer overkoepelend in vergelijking met de andere opleidingscentra.

In 2007 is er binnen de vzw een stichting opgericht, 'la Xarranca'. Zij staan in voor alles wat met dienstverlening te maken heeft zoals de organisatie van zomerkampen en middagopvang in de scholen. *(zoals we reeds eerder leerden, hebben kinderen elke middag ong. 2 uur pauze op school. De opvang wordt voorzien door (opgeleide) monitoren.)*

Deze twee organisaties hebben een zelfde missie (kinderen en jongeren opvoeden en vormen, hun maatschappelijke deelname bevorderen en ondersteuning), maar een andere opdracht.

CAE:

- Dagelijks bestuur: 3 mensen in loondienst – algemeen beheer
- 5 betaalde medewerkers
- 50 leerkrachten
- 50 sporadische vrijwilligers

Programma:

- Opleidingen:
  - o Opleiding monitor
  - o Opleiding hoofdmonitor
  - o Opleiding monitor schoolrefters
  - o Opleiding speciale interventies (voor monitoren die met specifieke doelgroepen werken)
  - o Concrete workshops (bv. muziek, spel, vrijwilligerswerk, bejaarden, ...)
- Activiteiten rond spel
  - o week van het straatspel: elke namiddag op pleinen in de stad een spelaanbod (gericht op gezinnen met kinderen) en 's avonds gezelschapsspelen voor jongeren (dit jaar +/- 120 personen bereikt)
  - o spelavonden: elke donderdagavond gezelschapsspelen
  - o accommodatie en ondersteuning van de esplai (jeugdverenigingen)
  - o andere activiteiten op vraag
- Dienstverlening (valt normaal onder Xarranca, maar aangezien dit heel jeugdvereniginggericht is, blijft het onder CAE)
  - o Zomerkampen
  - o Informatiepunten
  - o Diensten in opdracht van de gemeente, bv. 'Tarasca' = project op vraag van secundaire scholen om leerlingen die het moeilijk hebben in de school te ondersteunen en te motiveren dmv specifieke methodieken die werken rond communicatie – vaardigheden – samenwerking.

Xarranca

- Raad van beheer: 6 personen (waaronder ook de directie van de CAE)
- Dagelijks bestuur: 5 personen
- 150 werknemers (zeker niet allemaal fulltime, kan ook gaan over 2u per week (zoals de monitoren voor de middagopvang)

Dienstverlening:

- Vakantiekampen, workshops, spelcentra
- Diensten voor de scholen: middagopvang, naschoolse opvang, begeleiding op de bus

- Socio-educatieve dienst: doelgroepspecifiek
- Kinderraad 11-12 jaar (begeleid door monitoren)
- Uitleendienst
- Publicaties
- ...

De 'school' (onder CAE):

- Aanbod:
  - o Zelf een jaarprogramma met standaard aanbod
  - o Op vraag van organisaties, gemeentes, ...
  - o Op vraag van arbeidsbemiddelingsdienst
  - o Op vraag van monitoren die voor Xarranca werken
- Doelgroep (V=vrijwillig, L=loondienst):
  - o Monitoren jeugdvereniging (V)
  - o Cursus volgen uit interesse (V/L)
  - o Monitoren die al actief zijn in de prive-sector (L)
  - o Werklozen
- Leerkrachten:
  - o Meesten hebben universitair diploma (zorgsector), maar dit is geen vereiste
  - o Hebben wel liefst attest monitor of hoofdmonitor
  - o Worden betaald, maar zijn niet fulltime in dienst (voor de meesten een bijjob)
  - o Geen vaste leerkrachten in dienst, wordt bekeken per cursus

Reglementering:

- Op zomerkampen moet 40% van de begeleiding een monitorcursus gedaan hebben. Als het gaat over minder dan 24 kinderen, dan gaat het om monitor. Als er meer dan 24 kinderen zijn, moet er een hoofdmonitor aanwezig zijn.
- De cursus is echter geen verplichting om in de jeugdbeweging leiding te zijn.
- Volgens deze organisatie zou de reglementering overal moeten doorgevoerd worden. Binnen sport geldt deze reglementering namelijk niet (als deze op kamp gaan bv.) en dat zou wel het geval moeten zijn. Nu is de jeugdsector strenger gereguleerd dan andere.

De hervorming...

Op de vraag hoe zij de hervorming van de opleidingen monitor en hoofdmonitor zien.

- Momenteel zitten ze nog in een aanpassingsproces wat de nieuwe normen betreft.
- Op 1 oktober is de eerste cursus volgens de nieuwe normen gestart, dus nog wat vroeg om te zeggen wat dit zal geven.
- Hopelijk wordt het attest binnenkort ook erkend door onderwijs en arbeid, want dat is mede de bedoeling van de hervorming, maar in praktijk nog niet in voege.
- Competenties evalueren is de grootste verandering. Ze willen niet dat dit een bureaucratisch proces wordt. Zij gaan met de leerkrachten samen zitten over hoe zij bepaalde competenties reeds evalueren of welke oefeningen zij reeds deden en met welke competentie dit overeenkomt.
- De leerkrachten evalueren de competenties die overeenkomen met de theorie, stagebegeleiders evalueren de competenties die overeenkomen met de praktijk.

17u30 Minyons Escoltes I Guies

Rambla Mn. Jacint Verdaguer 10
08197 Valldoreix (Barcelona)
<http://www.escoltesiguies.cat>

Gesprekspartner:

Aina MADICO, internationaal commissaris

Minyons Escoltes I Guies (MEG) is één van de drie scoutsverenigingen van Catalonië. We worden ontvangen door Aina (vrijwilligster internationalisering) en Marina (administratie school) en krijgen eerst

een rondleiding door het prachtige gebouw dat heel wat ecologische elementen heeft. Hier zit de hoofdzetel van de organisatie en dus de burelen, maar het is ook een verblijfplaats voor hun groepen.

In totaal bestaat de MEG uit 13 600 jongeren en 3000 vrijwilligers (leiding). Ze bestaan uit 147 groepen, waarvan 6 nieuwe groepen die er op vraag gekomen zijn. Er zijn 16 professionele medewerkers die de koepel bemannen.

De groepen zitten verdeeld over 7 regio's. Elke regio heeft 1 of 2 verantwoordelijken die de groepen ondersteunt. Eén keer per maand is er overleg met die verantwoordelijke(n).

Hun missie is de activering van jongeren. Een aantal pijlers: vrijwilligheid – engagement – inzet – natuur. De uitgangspunten zijn: ervaringsleren, actief leren, de oudere helpen de jongere, werken in kleine groepjes, persoonlijke ontwikkeling.

We krijgen vooral het verhaal van de 'school', die opleiding voor vrijwilligers van de jeugdvereniging voorziet. Ze geven dus cursussen monitor en hoofdmonitor. De nieuwe regelgeving hebben ze ingepast in het systeem dat ze reeds hadden. Ze gebruiken nog steeds hun eigen benamingen en structuur.

De opleiding bestaat uit verschillende modules. De eerste module (methodieken) wordt door de regio gegeven. De andere modules worden algemeen gegeven.

Karakteristieken:

- Vanaf 18 jaar
- Enkel mensen van deze scoutsfederatie kunnen de cursus volgen
- Allemaal vrijwillig (lesgevers en cursisten)
- Linken met de natuur zitten geïntegreerd in de cursus
- Wordt in het weekend gegeven, maar proberen het niet té intensief te maken (niet enkel opeenvolgende weekends)
- Stages worden gedaan binnen de eigen scoutsgroep.

Elk jaar is er een congres voor alle deelnemers waar uitwisseling kan plaatsvinden. Dat gaat over ongeveer 100 personen.

Cursisten krijgen een attest van de scouts zelf waarop alle verworven competenties beschreven staan (dit kunnen deelnemers gebruiken voor bv. hun CV) en een algemene pas – uitgereikt door het departement – die ook in andere verenigingen en organisaties geldt.

De 'school' voorziet ook andere cursussen rond specifieke thema's of methodieken.

De hervorming...

HET PROCES

- De organisatie was ook lid van de hervormingscommissie.
- Alle criteria werden reeds vertaald naar de eigen werking
- Er werd een praktijktoets uitgevoerd.
- Er werden didactische gidsen voor de trainers opgemaakt. 40 vrijwilligers (ondersteund door 2 of 3 werknemers) werkten hieraan mee.

HET VERSCHIL

Voordien waren er richtlijnen maar geen inhoud, nu is alles concreet uitgewerkt.

HET EFFECT?

Ze moeten nog starten en zijn nog zoekende en kunnen er nog niet veel over vertellen.

EVALUATIE:

- Elke competentie is opgedeeld in verschillende stappen of concretere doelstellingen
- De trainer, stagebegeleiders, regio en student kunnen zelf evalueren.

Waarom voorziet het departement geen algemeen evaluatiesysteem?

Er worden hulpmiddelen aangeboden: een lijst van competenties, modules. Een werkgroep van professoren heeft dit opgesteld. Scholen passen zelf nog eens aan. Ze willen de authenticiteit van de scholen respecteren.

ONLINE UREN:

Aangezien het aantal uren fors verhoogd is, kan er een deel online worden aangeboden. MEG maakt hier ook gebruik van.

13 november 2013

9u30 Fundació Pere Tarrés

Carolines, 10
08012 Barcelona
T (34) 93 410 16 02
www.peretarres.org

Gesprekspartners:

- Anna ARRUFAT, algemeen directeur
- Noemi BOFARULL en Anna SESÉ

Pere Tarrés is een vijftigtal jaren geleden ontstaan in de vrijetijdssector en in deze beginjaren waren ze vooral bezig met vorming aan monitoren. Vandaag bestaat deze organisatie uit ongeveer 2000 medewerkers, waarvan 600 met een vast contract. Vanuit andere noden zijn er heel wat onderdelen of afdelingen, met elk hun eigen financieringsbron, bijgekomen:

- Een faculteit (master en postgraduaat) waar ze de richtingen 'maatschappelijk onderwijs' en 'maatschappelijk werk' aanbieden.
- Een administratief centrum (communicatie, administratie,...)
- Een jeugherberg
- Een centrum voor Christelijke Esplais met een maatschappelijke functie (dagcentrum + naschoolse opvang, gericht op kansarme kinderen) of een speelpleinfunctie met weekendactiviteiten).
- Een monitorenopleiding
- Een bemiddelingsdienst in gemeentes (vooral bij problemen)

Hun educatieve programma's zijn hoe dan ook het belangrijkste, het gaat hier vooral om opleiding in de vrije tijd.

De afdeling die we vandaag bezochten heeft 3 diensten:

1. Opleiding maatschappelijke actie: Dit is een opleiding voor mensen die in vzw's of in de hulpverlening werken of met werklozen. Daarnaast is deze opleiding steeds op maat en afhankelijk van de noden of problemen.
2. Opleiding 'educatief opvoeden in de vrije tijd': Dit is gegroeid vanuit de nood om op te voeden in de vrije tijd, om kinderen en jongeren waarden mee te geven. Het concept hiervan is reeds ontstaan in de jaren '50 en is sindsdien steeds gegroeid. Met deze opleiding willen ze ook aansluiting vinden bij de arbeidsmarkt.
3. Consultancy en onderzoek: Deze dienst is gericht op het ondersteunen van de educatieve programma's. Ze houden zich met 4 hoofdtaken bezig:
  - Onderzoek naar maatschappelijk werk
  - Doorlichten van organisaties voor subsidiëring
  - Beheer van digitaal portaal dat vrijwilligers ondersteunt
  - Arbeidsontwikkeling en transversale competenties.

Na deze introductie bezoeken we een les rond expressie. We zien een groep van 32 jongeren die de monitorenopleiding volgen. Ze doen 3 oefeningen, en bij de laatste moeten we ook meedoen. Al bij al een beetje een vreemde reeks van oefeningen, al valt wel op dat de jongeren allemaal zeer enthousiast meedoen. Wij doen dan ook maar enthousiast mee (of toch sommigen onder ons).

Nadien krijgen we nog wat meer uitleg over deze opleiding. Het gaat hier om de 3de module van de monitorenopleidingen, die gaat over concrete technieken om te animeren. Naast de modules die ze effectief onderwijzen, maken ze ook hier gebruik van 33% online-cursus. Als het hele traject is afgerond, zoeken de jongeren een stageplaats, waar ze nadien een stageverslag van maken. Nadien volgt een evaluatie (beoordeling) op basis van observaties en 85% aanwezigheid. Er is een meerkeuzetest en ook een praktische proef (bijvoorbeeld: vraagjes beantwoorden bij een filmpje). Ook het verslag van de stagebegeleider is belangrijk. Nadien wordt dan beslist of de student geslaagd is. In de toekomst komt er nog een bijkomend examen op het einde.

15u30 Fundació Escolta Josep Carol / Escola FORCA

C/ Mare de Déu del Pilar, 16-18

Barcelona

T (34) 932 689 111

<http://www.josepcarol.org/forca/>

De kadervormingsschool FORZA is verbonden met de Scoutsfederatie Josep Carol. Deze scoutsfederatie is verbonden met de Catalaanse scouts. De Catalaanse scouts is een samengaan van de scoutsfederatie Josep Carol, de vrijzinnige scouts en de open scouts.

De Catalaanse scouts heeft 43 groepen en 4000 leden.

Om cursus te volgen bij deze school hoef je geen lid te zijn van de Catalaanse scouts. Men bereikt 1000 jongeren op jaarbasis met de cursussen. De verhouding tussen leden en niet-leden op de cursussen is afhankelijk van de periode in het jaar.

Bij gesprek wordt er eigenlijk direct stilgestaan bij de visie van de school op de herziening van de vernieuwde kadervorming. De vereniging zat bij de herziening in de herzieningscommissie en ze hebben ook geholpen aan de handleiding die aan de nieuwe reglementering werd gekoppeld.

Op de vraag of ze voldoende hebben kunnen wegen op het proces, zeggen de gesprekspartners dat ze voldoende invloed hadden op de uitwerking van het systeem binnen het jeugdwerk maar niet binnen arbeid en tewerkstelling.

Positieve elementen van de herziening:

- er komt een erkenning van de opleiding.

Negatieve elementen van de herziening:

- het model dat al 30 jaar wordt toegepast door vrijwilligers wordt nu geprofessionaliseerd.
- de vereniging heeft de traditie om de inhoud van de cursussen te laten bepalen door de begeleiding. Nu moet alles worden vastgelegd en moet er gewerkt worden met een vaste structuur. Men vreest dan ook dat het innovatief karakter voor een stuk zal verloren gaan.
- momenteel kan je nog niet switchen tussen de verschillende beleidsdomeinen (bv. ervaring binnen het jeugdwerk kan niet meegenomen worden binnen onderwijs om je attest te behalen).
- momenteel heeft een attest, gehaald binnen het jeugdwerk, een grote waarde als men bv. naar de arbeidsmarkt trekt. Vraag is wat de toekomst zal brengen als ook onderwijs en tewerkstelling dezelfde opleiding zullen geven?

De vereniging is echter niet bij de pakken blijven zitten en heeft reeds stappen gezet voor een aanpassing van het kadervorming:

- gezien de herziening veel werk vraagt, heeft de vereniging beslist om eerst in te zetten op de herwerking van de opleiding monitor, daarna komt de opleiding hoofdmonitor aan de beurt.
- men heeft er ook voor gekozen om een deel van de opleiding online aan te bieden. In feite had men liever nog meer uren online gezien omdat zo de kosten te kunnen laten dalen.
- de vereniging zal in de toekomst meer inzetten op rekrutering van een ruimer publiek. Gezien de cursusinhoud meer gelijklopend is bij de verschillende verenigingen, wil men meer mensen bereiken met hun aanbod.

Als slot hopen ze dat de overheid de inspanningen die de verenigingen leverden n.a.v. de herziening en de kwaliteitseisen die ze voorop stellen, ook zal erkennen en valideren.

17u Escola Lliure el Sol

Av. de les Drassanes, 3

08001 Barcelona

T (34) 93 481 73 83

elsol@escolaelsol.org

<http://www.escolaelsol.org/>

Gesprekspartner:

Raimon GOBERNA, algemeen secretaris

De organisatie "Lliure el Sol" is een onafhankelijke organisatie die 100 verenigingen in Catalonië overkoepelt. De organisatie biedt vrijetijdsactiviteiten aan voor kinderen tussen de 6 en 16 jaar. Deze organisatie werd pas in 1992 opgericht en deed direct een aanvraag om als kadervormingsschool erkend te worden.

De kadervormingsschool (Escola) traint alle jongeren van de verschillende werkingen die verspreid werken binnen Catalonië. De kadervormingsschool geeft ook trainingen ter plaatse.

Naast de training voor monitoren, biedt de organisatie ook volgende zaken aan:

- cursussen voor jeugdverenigingen, kinderopvang en ngo-sector;
- vorming rond mensenrechteneducatie;
- vorming rond organisatieontwikkeling.

Vaak biedt de organisatie de vormingen ook aan een divers publiek. Men vindt het belangrijk dat bv. leerkrachten en jeugdwerkers worden samengebracht omdat men zo het democratisch en participatief werken binnen de verschillende educatiesectoren wil versterken.

De monitorentrainingen zijn bedoeld om de vrijwilligers te versterken in hun eigen organisatie. In het kader van de hervorming heeft men dan ook altijd gepleit om zo veel mogelijk te blijven werken op maat van de lokale werkingen. En dit om twee redenen:

- de trainingen zijn in het verleden ontwikkeld op maat van de werkingen.
- de lesgever kan voor 50% van de cursussen zelf bepalen welke methodieken hij gaat gebruiken.

Bij de kadervormingsschool werken 6 mensen en een aantal vrijwilligers.

18u30 ESPLAC

C/ Avinyó 44, 2on
08002 Barcelona
T (34) 93 302 61 03
esplac@esplac.cat
www.esplac.cat

Als slot van de dag brengen we nog een kort bezoek aan ESPLAC, een organisatie die aangesloten is bij Lliure el Sol. ESPLAC telt 106 lokale open en vrijzinnige jeugdgroepen. Ze werken binnen Catalonië met 9 regio's waar er telkens één regioverantwoordelijke tewerkgesteld is. ESPLAC ontstond in 1982 als jeugdafdeling van een grotere stichting die open en vrijzinnige organisaties samenbracht.

ESPLAC werkt voor de kadervorming samen met Lliure el Sol. De lokale werkingen van de organisatie bieden vrijetijdsactiviteiten aan voor kinderen en jongeren. Daarnaast zijn er binnen de schoot van de organisatie ook een 25-tal jeugthuizen actief.

Rond 20u30 ploffen we moe maar voldaan op een terras neer. Ons hoofd vol ideeën en bedenkingen, onze benen zwaar van het stappen. Alberto nam ons op sleeptouw door Barcelona dus we stapten ettelijke kilometers. Maar we zijn hem dankbaar, heel zeker. We willen zeker ook nog onze ervaringen tijdens de lunch vermelden. De zoon van Alberto heeft het syndroom van Down en volgt een horeca-opleiding op een kleinschalige school waar ook een restaurant aan gelinkt is. Tijdens een korte rondleiding in school, wordt duidelijk dat de leerlingen opgeleid worden in alle aspecten van de horeca. Elke dag kookt een deel van de leerlingen, een ander deel bediend in het restaurant maar het is duidelijk: ieder doet zijn uiterste best! Alberto mag terecht trots zijn op zijn zoon. Als we hem dit zeggen, lacht hij dit weg en zegt dat hij vooral hoopt dat zijn zoon volgend jaar (als zijn opleiding is afgerond) ook de kans zal krijgen om zijn talenten te tonen in het "gewone" arbeidscircuit...

14 november 2013

9u30 Fundació Catalana de l'Esplai

Building CENTRE ESPLAI
Carrer Riu Anoia 42-54
08820 El Prat de Llobregat
T (34) 93 474 74 74
www.esplai.cat

Gebouw en locatie

Voor dit bezoek trekken we naar de kansarme buitenwijk El Prat. De wijk kent een sombere geschiedenis van achterstelling en criminaliteit. Middenin de wijk werd in 2007 een groot en modern gebouw opgetrokken. Het contrast met de buurt is ontzettend groot. Volgens onze gids leidt dat niet tot problemen, en maken de buurtbewoners ook gebruik van de infrastructuur.

Het bezoek start met een inleiding over het imposante gebouw. Voor de realisatie ervan werd gewerkt vanuit drie doelstellingen: duurzaamheid, toegankelijkheid en functionaliteit. Uit een rondleiding door het gebouw wordt duidelijk dat aan deze doelstellingen met oog voor detail wordt gewerkt: elke kamer is toegankelijk voor mindervalide bezoekers, er wordt veel gebruik gemaakt van natuurlijke en hernieuwbare energiebronnen (zonnepanelen en – boilers, lichtkokers, waterrecyclage, ...). Tegelijkertijd merken we ook op dat het gebouw, nauwelijks 6 jaar oud, al heel wat structurele slijtage begint te vertonen en heel wat zaken aan vervanging toe zijn of niet meer gebruikt (kunnen) worden waarvoor ze oorspronkelijk bedoeld waren. Dat vloekt met de duurzaamheidsgedachte die het gebouw op het eerste zicht uitstraalt.

Organisatiegeschiedens en structuur

De stichting ontstond 50j geleden in El Biche uit een jeugdbewegingswerking. De jeugdbeweging baatte een oude boerderij uit als kamphuis. Vanuit de vaststelling dat het beheer van gebouwen moeilijk liep, werd een stichting opgezet als overkoepelende structuur. Op dit moment beheert (niet allemaal eigendom) de stichting een heel aantal gebouwen (doelpubliek: jeugdbewegingen en scholen). De focus ligt op natuurbeleving.

Binnen de stichting werd het 'centre d'estudis' opgericht, vanuit de nood aan een kader rond vorming en opleiding. Net zoals de andere werkingen kwam ook de werking van Esplai pas goed van de grond na het verdwijnen van Franco in 1978.

De eigen jeugdbewegingswerking, met focus op sociale actie en conflictbemiddeling in probleebuurtten werd begin jaren 80 opgezet. De werking wordt vormgegeven met gemengde teams van vrijwilligers en betaalde krachten.

Naast het beheer van gebouwen, het studiecetrum en de jeugdbewegingswerking is er de poot van zogenaamde 'open centra'. Deze open huizen worden in wijken met sociale uitsluiting opgestart en richten zich naar kinderen van 3 tot 18 jaar. De duurtijd van de aanwezigheid van de open centra is afhankelijk van de nood en de overeenkomst met de gemeente in kwestie. De gemeentelijke overheden sluiten dus contracten af met de stichting omdat ze zelf de kennis en expertise niet hebben om in deze buurten te werken.

De organisatie bestaat in totaal uit 4 entiteiten:

1. Beheer gebouwen
2. Jeugdbewegingswerking
3. Studiecetrum
4. Ondersteuningsentiteit

Zij vormen samen de Fundacion Esplai. Algemeen overkoepelend is er dan nog het niveau van de stichting.

De werking van Esplai onderscheidt zich van de andere werkingen door de sterke focus op achtergestelde kinderen en jongeren.

Wanneer we polsen naar de hervormingen rond kadervorming en hoe die hier onthaald worden, weet men ons te vertellen dat er weinig problemen waren in het traject. Het nieuwe systeem is volgens hen het resultaat van samenwerking tussen overheid en sector. Men is niet bang voor een te grote instrumentalisering. Wat de uiteindelijke impact van de hervormingen zal zijn, is nu nog niet in te schatten. Ook bij dit bezoek kunnen we ons niet van de indruk ontdoen dat er door de medewerkers van de organisatie niet vrijuit gesproken wordt over de impact die de hervormingen (zullen) hebben op de werking.

16u General Direction of Youth / Catalan Youth Agency (ACJ)
C/ Calàbria, 147
08015 Barcelona
T (34) 93 483 83 21
<http://www.gencat.cat/joventut>
email: smolins@gencat.cat

Ronde tafel over het erkenning van niet-formeel leren

Op deze rondetafel zijn een aantal mensen aanwezig van de organisaties die we bezocht hebben en een aantal mensen die bij de Catalaanse zending aanwezig waren in Vlaanderen.

De Vlaamse delegatie stelt zichzelf en hun organisatie voor en kaderen de reden waarom ze mee wilden op deze uitwisseling. Ann neemt hen in het kort ook mee in de huidige Vlaamse hervorming rond kadervorming.

Een eerste punt van discussie is het aantal uren. Bij ons gaat dit over 50 uren vorming voor de opleiding monitor, in Catalonië (sinds de hervorming) over 150 uren. De ene is ervoor, de andere niet.

Eén van de deelnemers aan de Catalaanse zending merkte in Vlaanderen zeer sterk 2 stromingen: de geprofessionaliseerde en de vrijwillige krachten. De professionals hier staan achter de optrekking van de uren, maar de vrijwilligers zeker niet allemaal. Hij stelt dat ze hun vrijwilligers heel sterk nodig hebben in deze tijden.

We krijgen tijdens deze rondetafel ook een genuanceerder verhaal over de hervorming van de kadervorming in Catalonië: Marco, die in één van de scoutsverenigingen zit, vertelt ons dat het optrekken van de uren niet in hun model past omdat het ervaringsleren fel voorop staat. Bovendien vertelt hij dat de besprekingen in de hervormingscommissie voor veel mensen tijdens werkuren kon. Voor hen niet, want ze werken enkel met vrijwilligers, dus hun engagement hiervoor vroeg heel wat meer.

Een bepaald gesprek leidt ons tot de vergelijking van het aantal jongeren dat hier in de jeugdverenigingen zit – 60 000 – en in Vlaanderen – 500 000. De Catalanen staan hiervan versteld.

Alberto (Algemene directie Jeugd) verantwoordt zich door te benadrukken dat ze jongeren vooral een soort prestige wilden meegeven, een erkenning door dit systeem te generaliseren. We weerleggen dit een stuk door mee te geven dat er in Vlaanderen ook veel jongeren met een

jeugdbewegingachtergrond aan de slag gaan als professional in de jeugdsector en hun ervaring dan ook mee hebben.

Een vertegenwoordigster van een organisatie die we bezochten zegt dat ze iedereen die werkt met jeugd een opleiding willen bieden. De verhoging van het aantal uren heeft ook vooral te maken met het gelijkstemmen met de arbeidsmarkt. Doordat het attest erkend wordt door de arbeidssector, staan de jongeren verder.

Op een bepaald moment vragen we aan de Catalanen om de pro's en con's op te lijsten. Dit is het resultaat:

PRO	CONTRA
Bepaalde inhoud meer bij de opleiding 'hoofdmonitor'	Verhoging van de uren en de prijs is drempelverhogend
Gelijkgestemd attest met de arbeidsmarkt	Opvolging van de online uren is moeilijk
De online tijd die kan ingezet worden	Het druist volledig in tegen de eigenheid van bepaalde organisaties
Kwaliteit verhoogt	
Het is een update van een verouderd systeem	

Die laatste contra leidt ons tot een verhaal van druk zetten op een regering. Iemand haalt aan dat hij wel het gevoel heeft dat er wordt geluisterd, maar dat je toch geen invloed hebt. De koers die het jeugdwerk uitgaat is niet altijd de weg waar ze mee akkoord zijn. Iemand anders bevestigt dat er meer participatie mag zijn. Iemand anders vindt dat de criteria voor de jeugdverenigingen gebaseerd zijn op de geschiedenis en dus de realiteit niet meer volgen.

De crisis en de werkloosheid spelen ook parten. Iedereen heeft wel ideeën, maar die oplossingen kunnen niet allemaal. Dat heeft niet alleen effect op de jeugdsector maar ook op het onderwijs. Er is leerplicht tot 16 jaar, veel jongeren stoppen dan. Er is een leegte in het beroepsonderwijs. Er zijn weinig tot geen schooluitvalprogramma's, want ook dat budget werd teruggeschroefd.

Wat ook meespeelt is de relatie tussen het departement jeugd en de andere departementen, zowel Catalaanse als Spaanse. Er zijn meer linken gekomen nu (ook met de hervorming) dus afwachten wat dat geeft.

Deze ronde tafel was een zeer goed initiatief. Nadat we de voorbije dagen vooral de praktijk hadden gezien, konden we met de mensen uit de verschillende organisaties dieper ingaan op het inhoudelijke kader en het proces!

15 november 2013

9u30 Visit to Fundació Marianao
Plaça Joan N. García-Nieto, s/n
08830 Sant Boi de Llobregat
Barcelona
T (34) 936 303 062
fundacio@marianao.net
<http://www.marianao.net/>

Gesprekspartner:
Josep TORRICO, directeur

We bezoeken dit centrum op de laatste voormiddag van ons werkbezoek. Fundacio Marianao is ontstaan in 1985. Het gebouw waar deze stichting zich nog steeds bevindt werd toen gekraakt door de stichters vanuit de drang om ruimte op te eisen voor jongeren. Ze wilden hiermee echt kinderen en jongeren helpen om hun plaats in de maatschappij in te nemen. Vandaag is het echter veel meer opengetrokken voor projecten in de buurt. Ze bereiken momenteel een 3000 tal kinderen en jongeren,

werken met 60 vaste medewerkers en hebben daarnaast nog zo'n 150 vrijwilligers. Momenteel werken ze aan een 30tal projecten.

Ze focussen zich vooral op tewerkstelling en op de ondersteuning van gezinnen met als doel om de omgeving te veranderen en te vechten tegen ongelijkheid in de maatschappij, telkens vertrekkende vanuit een vrijwilligerswerking.

Ze stellen zich hierbij steeds de volgende vragen:

- Hoe kan vorming van jongeren helpen om verandering te verwezenlijken?
- Hoe kunnen er netwerken gecreëerd worden?
- Hoe kan er ruimte gecreëerd worden?
- Hoe kunnen we jongeren ondersteunen op gebied van school (zodat ze hun studie volhouden)?

Ze werken vooral op namiddagen en avonden, en richten zich hierbij op het bijbrengen van 'waarden' bij jongeren. Ze werken ook vaak met gezinnen en zijn zeer divers op gebied van dienstverlening.

Na deze introductie bezoeken we het hele gebouw, dat uit 7 verdiepingen bestaat. Hierin zijn heel wat werklokalen die steeds erg multifunctioneel zijn, en waar de verschillende projecten doorgaan. In heel de werking werken ze vaak op 2 gebieden: opvoeding (preventie van kinderen en jongeren in een kwetsbare situatie) en tewerkstelling/inclusie (mensen met mentale problemen, gevangenen en jongeren zonder opleiding).

We zetten even enkele projecten in the picture:

- In hun reguliere werking is een open centrum voor kinderen en gezinnen. Hierbij hebben ze 5 leeftijdsgroepen, van kleuters tot 12+. Ze bieden een dagelijkse werking aan van 17.00 tot 20.00, en elke avond bestaat uit 3 blokken: 4uurtje, huiswerk en spel. Er zijn telkens 2 begeleiders per groep (en 4 bij de jongeren, want zij kunnen met maximum 40 deelnemers zijn). Het principe 'kinderen helpen elkaar' is hierin een belangrijke eigenschap.
- Project voor adolescenten:
  - bedoeld voor 12-16jarigen die zich niet echt aarden in het reguliere onderwijs;
  - tijdens de schooluren komen ze naar het centrum;
  - ze krijgen hier enkele lessen, de basisvakken;
  - daarnaast krijgen ze praktische vakken (bijvoorbeeld: koken);
  - terugkeren naar de school is vaak moeilijk, omdat ofwel de jongeren zelf, ofwel de school dit niet willen;
  - leerkrachten binnen deze opleiding zijn pedagogen en psychologen, aangevuld met sociale werkers;
  - ze krijgen op het einde een soort diploma, al is dat niet altijd interessant omdat ze hierdoor niet langer gebruik kunnen maken van enkele andere diensten.
- Jongerenwerking:
  - steeds in het weekend van 22.00 – 03.00;
  - dit zijn vaak workshops rond sport of cultuur;
  - deelname is gratis;
  - hiermee bereiken ze op jaarbasis zo'n 1700 jongeren;
  - workshopbegeleiders krijgen hiervoor 10 euro per uur betaald;
  - vanuit dit project gaan ze ook naar scholen in de buurt om initiaties te geven om jongeren te bereiken en maatschappelijke betrokkenheid te verhogen;
  - jaarlijks gaan ze op kamp met zo'n 120 jongeren.
- Opleidingsprogramma:
  - is een opleiding die goedgekeurd is door het ministerie van onderwijs en betaald door het Europees Fonds;
  - bestaat sinds 2010;
  - bedoeld voor jongeren van 16-21 jaar die hun verplicht onderwijs niet hebben afgemaakt en hierdoor moeilijk werk vinden;
  - heeft als doel om jongeren te begeleiden tussen school en arbeidsmarkt;
  - bestaat uit hele kleine groepen met persoonlijke begeleiding op maat.

- duurt 1 jaar;
- momenteel zijn 15 jongeren ingeschreven in het programma;
- 70 % van hen studeert verder.

Naast deze projecten zijn er nog heel wat andere projecten die we bezoeken: een kleuterwerking, een kookcursus (in een goed uitgeruste keuken), een vrijwilligersproject dat gericht is op taalbevordering, een fietsenatelier in de kelder,... Bij al deze projecten staat het participatief proces voorop: er wordt samen met de jongeren bekeken welk traject dat zij willen of moeten doorlopen.

Een top-organisatie die zeer zinvol werk verricht. Misschien wel de meest interessante organisatie die we deze week bezochten in Barcelona.

12u30 Vertrek naar luchthaven

2. Terugkoppeling ten aanzien van het Jeugd(werk)beleid

Op welke wijze zullen de opgedane inzichten en ervaringen worden teruggekoppeld ten aanzien van:

- de eigen jeugdvereniging
- het jeugd(werk)beleid

In het kader van de herziening van de kadervorming, was dit een reis die lang zal nazinderen. Tijdens de zending kreeg je immers als deelnemer een goed zicht op het proces van de herziening alsook in de veranderingsprocessen die deze herziening te weeg bracht bij de verschillende scholen.

Daarnaast zal ook blijven dat de Catalanen hun hoofd niet laten hangen na de economische crisis. Met grote fierheid (zeker bij alle jeugdwerkers die we hebben gezien) werkt men met beperkte middelen om jongeren –ondanks de moeilijke jaren- een toekomstgericht perspectief te bieden.

3. Evaluatie

- logement

Het hotel was piccobello in orde! Het was ook goed gelegen zodat we veel te voet konden doen. Een nadeel was wel dat we iedere avond in het hotel moesten eten. Gezien de beperkte kaart (zeker wat betreft het vegetarisch menu), was het jammer dat we geen andere keukens konden proeven.

- begeleiding/tolk

De volledige zending konden we terugvallen op een tolk Catalaans-Vlaams. Dit was super. De twee dames die tijdens de week tolkten, waren allebei ook geïnteresseerd in de inhoud van de zending en hadden ook beiden een jeugdwerkverleden in Vlaanderen. Het tolken beperkte zich dan ook niet enkel tot het vertalen. Doordat beide dames het jeugdwerk kenden, konden de juiste nuances gegeven worden en indien ze zelf de uitleggingen niet snapten, vroegen ze door zodat we ons een heel goed beeld konden vormen van alle boeiende projecten die we bezocht hebben.

Wat de begeleiding vanuit de Catalaanse overheid betreft, viel het ons op dat Sara Molins zeer sterk de kaart trok van het onafhankelijkheidsdenken. Gezien we daarop niet echt doorgingen, zwakte ze haar discussies rond dit thema in de loop van de week af. Bij de evaluatie gaf ze aan dat ze is opgegroeid in een familie waar het onafhankelijkheidsdenken heel sterk leeft.

Heel leuk was dat Alberto Lopez een geboren en getogen inwoner is van Barcelona én een ambtenaar met een hart voor het jeugdwerk. Hij nam ons mee langs leuke plekje's in Barcelona, hij kende alle mensen bij de verenigingen,... een supergids dus. Anderzijds: gezien Alberto werkt op de algemene directie Jeugd en ook betrokken was bij de herziening van de kadervorming, hadden we soms het gevoel dat de organisaties niet durfden vrijuit te spreken.

Spijtig tenslotte is het feit dat Sara Molins ons bij ieder bezoek op het hart drukte dat we niet teveel moesten noteren want ze zou alle presentaties in het Engels vertalen en ons die doorsturen. Helaas hebben we die nog steeds niet ontvangen...

- beantwoordde de inhoud en de uitwerking van het programma aan de verwachtingen

Met een delegatie met mensen met een zeer verschillende achtergrond, is het vaak moeilijk om de juiste gemene deler te vinden voor een programma.

Wat de kadervorming betreft, had je op het einde van de week zeker wel een goed zicht op het systeem dat in Catalonië wordt toegepast (zowel in theorie als in de praktijk). Over de timing van het bezoek, kan men dubbel antwoorden: enerzijds was het spijtig dat het bezoek werd gepland net bij de opstart van de herziening. Het was duidelijk dat de bezochte organisaties nog worstelden met het nieuwe kader. Daardoor werden bepaalde vragen ook niet beantwoord. Anderzijds was het interessant om te horen hoe organisaties met dit nieuwe kader ook effectief al aan de slag waren gegaan en welke pro en contra's ze hebben bij de herziening. Misschien kan er opgenomen in het samenwerkingsakkoord dat er binnen een drietal jaar terug wordt afgestapt bij de bezochte organisaties om dan een evaluatie te maken van het vernieuwd systeem.

➤ Slotconclusie

Een zeer boeiende en intensieve week!! De sterren stonden ook gunstig: het klikte met de delegatieleden, het was een interessant programma, zeer goede tolken, het was een mooi nazomerweer en we zaten in een prachtige, bruisende stad.

Eén donkerwolk bleef hangen over de zending: het niet-goedkeuren van de herziening van de regelgeving....kadervorming door de Vlaamse regering de vrijdag voor ons vertrek. Maar hoe langer we in Barcelona waren, hoe meer we alles konden relativiseren in Vlaanderen!